

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2025 m. vasario 13 d. Nr. 21RE-

(AG-1020/05-2024)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Vytauto Kurpuveso (pranešėjas), Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės,

sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei,

dalyvaujant pareiškėjui,

Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovei Gintarei Pelurtei,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrinęjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo skundą atsakovei Užimtumo tarnybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas prašo panaikinti Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Priemonių organizavimo departamento Priemonių organizavimo 1-ojo skyriaus (toliau – ir Tarnyba, POS) vedėjo 2024 m. gruodžio 4 d. sprendimą „Dėl paramos verslui kurti paraiškos atmetimo“ (toliau – ir Sprendimas) bei įpareigoti iš naujo įvertinti paraišką, patvirtinant įtraukimą darbo priemonės „pastoliai bazinis aukštas, pastoliai pirmas aukštas, pastoliai antras aukštas“, reikalingos tiesioginių darbo funkcijų atlikimui.

Skunde paaiškino, kad 2024 m. spalio 15 d. pateikė prašymą gauti paramą verslui (kondicionierių montavimas) kurti (toliau – Paraiška). Remiantis Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo (toliau – ir UĮ) 44 straipsnio 3 dalimi, parama verslui kurti (toliau – ir PVK) teikiama mokant subsidiją darbo priemonėms, būtinoms tiesioginėms darbo funkcijoms steigiamoje darbo vietoje atlikti. Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių taikymo tvarkos aprašo, patvirtinto Tarnybos direktoriaus 2022 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-197 „Dėl Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių taikymo aprašas) 199.1 papunktyje taip pat nurodyta, jog PVK paraiškos sąmatoje nurodytos išlaidos privalo būti: skirtos darbo vietai (-oms) įsteigti ar su steigiamos (-ų) darbo vietos (-ų) tiesioginių darbo funkcijų atlikimu susijusioms darbo priemonėms įsigyti. Šios nuostatos aiškiai reglamentuoja, kad PVK gali būti teikiama tik darbo priemonėms, būtinoms tiesioginėms darbo funkcijoms steigiamoje darbo vietoje atlikti.

Atsakydamas į 2024 m. lapkričio 18 d. raštą „Dėl paramos verslui kurti paraiškos tikslinimo ir siūlymas dėl darbo priemonės išbraukimo ir finansavimo poreikio sumažinimo paraiškos sąmatoje“ (toliau – ir Raštas dėl tikslinimo), pareiškėjas 2024 m. lapkričio 26 d. laiške aiškiai išdėstė, kad sutinka su nekritiniais vertinimo kriterijais ir gali juos pataisyti pagal reikalavimus; taip pat sutinka išbraukti iš Paraiškos darbo priemonę – deimantinio gręžimo karūna d62; nesutinka išbraukti darbo priemonių – pastolių (bazinis, pirmas, antras aukštas), kurios yra būtinos tiesioginėms darbo funkcijoms steigiamoje darbo vietoje atlikti. Pareiškėjas argumentavo dėl ko reikalinga būtent ši

darbo priemonė: priemonių pagrindinės funkcijos yra susijusios su įrangos montavimo procesais, kurios užtikrina saugų ir kokybišką numatytų darbų atlikimą.

POS nurodė išbraukti trijų dalių pastolius, kadangi priemonių apraše jau yra kopėčios-liftas ir jos neva užtikrina pagrindines oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių montuotojo darbo funkcijas, o pastoliai nėra privalomi ir skirti ne tik tiesioginių funkcijų vykdymui, bet darbo sąlygų ir veiklos rezultatų gerinimui. Tikėtina, kad POS specialistai neįvertino „kopėčios-liftas“ darbo priemonės paskirties – ši priemonė nėra pritaikyta žmonėms laiptuoti ar atlikti montavimo darbus. Juos atliekant ant tokio tipo kopėčių yra didžiulė rizika nukristi nuo kopėčių ir sunkiai susižaloti. Visi darbai, kurie atliekami aukštyje nuo 1,3 metro iki 5 metrų yra vadinami darbais aukštyje. Rizikos rūšys, dirbant aukštyje ant kopėčių: didelė nelaimingų atsitikimų nukritus sunkiai susižaloti rizika; nepatogi darbo padėtis, didelis krūvis tenka kojoms; norint užtikrinti saugumą, reikia dirbti tik viena ranka; dėl nepatogios padėties kyta kaulų ir raumenų sistemos sužalojimo rizika; ant kopėčių nėra vietos papildomiems įrenginiams arba įrankiams pasidėti.

Kopėčios-liftas yra sukurtas sunkiems daiktams kelti į tam tikrą aukštį, informacija pateikta specifikacijose (<https://www.jaunuoliai.lt/stogdengio-liftas-drabest-12-m>). Lauke montuojamas išorinis kondicionieriaus blokas, jis gali būti montuojamas ant žemės arba ant išorinės namo sienos aukštyje iki 7 m. Pastoliai skirti saugiai atlikti montavimo darbus užkėlus išorinį bloką. Sumontavus išorinį kondicionieriaus bloką, atliekama sandarumo patikra. Kondicionieriaus sandarumo patikrai yra privaloma naudoti azoto dujas. Azoto dujų balionas sveria virš 30 kg, išorinis oro kondicionieriaus blokas gali sverti apie 50 kg ar net daugiau, todėl jiems užkelti į tam tikrą aukštį buvo planuojamos naudoti kopėčios-liftas. Taip pat darbams naudojamas vakuumo kompresorius su įvairiais smulkiais įrankiais. Visų šių priemonių ir įrankių neįmanoma sutalpinti ant kopėčių. Be to, ant kopėčių didesniame nei 1,3 m aukštyje nesaugu stovint atlikinėti darbus dviem rankomis, ko reikalauja kondicionierių montavimo darbai. Aukščiau išvardytos darbo sąlygos su kopėčiomis-liftu ir pastoliais paneigia POS teiginį, kad darbo priemonė-pastoliai yra perteklinė ir funkcionaliai panaši į kopėčias-liftą. POS, teigdamas, kad „pastoliai nėra privalomi ir skirti ne tik tiesioginių funkcijų vykdymui, bet darbo sąlygų ir veiklos rezultatų gerinimui“ pripažįsta, kad pastoliai vis dėl to reikalingi tiesioginių funkcijų vykdymui. Keistas teiginys, kodėl turėtų pastoliai būti skirti veiklos rezultatų gerinimui. Kuriant darbo vietą ir yra siekiama teigiamo rezultato, t. y. pelno, to tikimasi ir skiriant PVK. Neturint pastolių, mažėja konkurencingumas, nes negali klientui pasiūlyti sumontuoti išorinį bloką aukštyje, kai tai reikalinga pagal technologiją.

POS teiginys (vykdant Oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių montuotojo pagrindines funkcijas, montavimo darbai ne visada atliekami dideliame aukštyje, todėl darbo priemonės (pastoliai) nėra būtini), patvirtina, kad darbai gali būti atliekami dideliame aukštyje, todėl galima daryti išvadas, kad pastoliai yra būtina darbo priemonė tiesioginėms darbo funkcijoms atlikti. POS reikalavimas išbraukti darbo priemonę – pastolius riboja galimybę vykdyti tiesiogines darbo funkcijas ir konkurencingumą (1 t., b. l. 1–8; 35–38).

Komisijos posėdyje pareiškėjas palaikė skundo argumentus, prašė jį tenkinti.

Tarnyba nesutinka su pareiškėjo skundo reikalavimais, prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime paaiškino, kad 2024 m. spalio 15 d. pareiškėjas pateikė Paraišką. POS, atlikęs Paraiškos ir priedų vertinimą, Raštu dėl tikslinimo įpareigojo pareiškėją pašalinti Paraiškos trūkumus ir pasiūlė išbraukti iš Paraiškos darbo priemones (pastoliai bazinis aukštas, pastoliai pirmas aukštas, pastoliai antras aukštas ir 1 (vieną) deimantinio gręžimo karūną d62), nebūtinas tiesioginėms darbo funkcijoms steigiamoje darbo vietoje atlikti, ir atitinkamai sumažinti finansavimo poreikį. Pareiškėjas pateikė raštą, kuriuo nesutiko su siūlymu išbraukti darbo priemones (pastolius) bei nurodė, kad sutinka su siūlymu išbraukti darbo priemonę (deimantinio gręžimo karūną d62) ir pašalinti Rašto dėl tikslinimo 1.1-1.5, 2 ir 3 punktų nekritinius vertinimo kriterijus. Nustatytu terminu negavus Paraiškos patikslinimo ir nesutikus su siūlymu, 2024 m. gruodžio 4 d. POS priėmė Sprendimą ir informavo, jog Paraiška atmesta ir toliau nenagrinėjama.

Paramos verslui kurti (toliau – PVK) priemonė organizuojama UĮ nustatyta tvarka, o PVK paraiškų pateikimo, nagrinėjimo ir vertinimo tvarka yra nustatyta Užimtumo rėmimo priemonių

įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. A1-348 (toliau – Užimtumo rėmimo aprašas) ir Priemonių taikymo apraše. Užimtumo rėmimo apraše nustatyta, kad Tarnyba elektroniniu paštu kreipiasi į PVK paraiškos teikėją dėl trūkumų pašalinimo, jei paraiška ir jos priedai neatitinka Aprašo reikalavimų pagal Tarnybos direktoriaus nustatytą PVK paraiškų atitikties Apraše numatytiems reikalavimams vertinimo formą (59.2 papunktis). Tarnyba kreipiasi į paraiškos teikėją, siūlydama išbraukti iš paraiškos darbo priemones, nebūtinai tiesioginėms darbo funkcijoms steigiamoje darbo vietoje atlikti, ir atitinkamai sumažinti finansavimo poreikį, nurodytą darbo vietos įrengimo projekto sąmatoje, jei nustato, kad kai kurios paraiškoje numatytos įsigyti darbo priemonės nebūtinai tiesioginėms darbo funkcijoms steigiamoje darbo vietoje atlikti (59.3 papunktis). Jei PVK paraiškos teikėjas per nurodytą terminą nepašalina nustatytų paraiškos trūkumų ir (ar) jei nesutinka su Aprašo 59.3 papunktyje nurodytu siūlymu, paraiška atmetama ir toliau nenagrinėjama (60 punktas).

Vadovaujantis UĮ 44 straipsnio 3 dalimi, PVK teikiama mokant subsidiją darbo priemonėms, būtinoms tiesioginėms darbo funkcijoms steigiamoje darbo vietoje atlikti. Priemonių taikymo aprašo 199.1 papunktyje nurodyta, jog paraiškos sąmatoje nurodytos išlaidos privalo būti skirtos darbo vietai (-oms) įsteigti ar su steigiamos (-ų) darbo vietos (-ų) tiesioginių darbo funkcijų atlikimu susijusioms darbo priemonėms įsigyti. Be to, pats darbo priemonių apibrėžimas taip pat aiškiai nurodo, kad darbo priemonės – darbo procese naudojamos transporto priemonės ir darbo įrenginiai (aparatai, prietaisai, įrankiai, įtaisai ar kiti reikmenys), būtini tiesioginių funkcijų steigiamoje darbo vietoje atlikimui užtikrinti <...> (3.7 papunktis). Priemonių taikymo aprašo 41 priedo 1 punkte nurodyta, kad PVK paraiškos teikėjas turi atitikti reikalavimus, įtvirtintus UĮ 44 straipsnio 3 ir 4 dalyse.

POS, vertindamas Paraišką, nustatė, kad ji neatitinka 41 priedo 1.1 papunktyje nurodyto vertinimo kriterijaus, kadangi numatytos įsigyti darbo priemonės (pastoliai) ir deimantinio gręžimo karūna d62 (1 vnt.) nebūtinai tiesioginėms oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių montuotojo darbo funkcijoms atlikti. Pareiškėjas Paraiškoje privalėjo ne tik nurodyti planuojamas įsigyti darbo priemones, bet ir pagrįsti šių darbo priemonių būtinumą ir reikalingumą steigiamai darbo vietai (Priemonių taikymo aprašo 39 priedo 13.1.2 papunktis). Vien tik Paraiškoje nurodytų darbo priemonių skaičius (2 vnt.) su tokiais pačiais techniniais parametrais, nepagrindžia, kodėl deimantinio gręžimo karūnų d62 reikia būtent dviejų vienetų. Be to, pastoliai yra nebūtinai tiesioginėms oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių montuotojo darbo funkcijoms atlikti.

Priemonių taikymo aprašo 39 priedu yra patvirtinta PVK paraiškos forma, kurią turi užpildyti paraiškų teikėjai, dalyvaudami PVK įgyvendinime. Paraiškos formos 8 punkte aiškiai nurodyta, kad steigiamos darbo vietos pavadinimą reikia nurodyti pagal Lietuvos profesijų klasifikatorių, patvirtintą 2023 m. lapkričio 30 d. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu Nr. 4-672 „Dėl Lietuvos profesijų klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – LPK), tuo pačiu nurodyti ir profesijos kodą. Kadangi pareiškėjas pasirinko steigti oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių montuotojo darbo vietą, nurodė LPK kodą – 712701, akivaizdu, kad teisės aktai reikalauja, kad būtų laikomasi išlaidų šiai darbo vietai steigti tinkamumo.

Įvertinus LPK aprašymą ir pateiktus dokumentus (pareigų aprašymą ir technologinio proceso aprašymą), Tarnybos vertinimu, darbo priemonės nėra būtinos, atsižvelgiant į tai, jog vykdant oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių montuotojo pagrindines funkcijas, montavimo darbai ne visada atliekami dideliame aukštyje, todėl pastoliai nėra būtini. Pakopinių kopėčių ir kopėčių lifto naudojimas suteikia galimybę atlikti būtinas funkcijas be papildomų konstrukcijų – pastolių naudojimo. Paraiškoje nepaaiškinta, kad paminėtos darbo priemonės yra būtinos tiesioginėms darbo funkcijoms atlikti. Tarnybos vertinimu, šios darbo priemonės galbūt ir reikalingos pareiškėjui organizuojant vandentiekio, šildymo ir oro kondicionavimo sistemų įrengimo veiklą bendrąją prasme (visa apimtimi), tačiau tai nėra būtinos ir tiesiogiai susijusios darbo priemonės su oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių montuotojo darbo vietoje atliekamomis darbo funkcijomis. Todėl jų įsigijimo finansavimas negali būti pripažintas kaip tinkamas PVK priemonę reglamentuojančių teisės aktų prasme. Kitaip tariant, darbo priemones, kurios pareiškėjui atrodo reikalingos Paraiškoje nurodytos veiklos vykdymui ir vystymui, pareiškėjas turėtų įsigyti iš asmeninių lėšų. Darbo priemonės, kurioms

mokama subsidija, privalo būti būtinos tiesioginėms darbo funkcijoms steigiamoje darbo vietoje atlikti, įvertinus ne veiklą bendrąja prasme, o steigiamos darbo vietos profesiją, kaip nurodyta LPK.

Tarnybos argumentus pagrindžia Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2023 m. sausio 11 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A-553-624/2023, Regionų apygardos administracinio teismo (toliau – RAT) Šiaulių rūmų 2021 m. vasario 15 d. sprendime administracinėje byloje Nr. eI2-726-362/2021, RAT Kauno rūmų 2022 m. balandžio 12 d. sprendime administracinėje byloje Nr. eI2-650-644/2022, Vilniaus apygardos administracinio teismo 2021 m. spalio 18 d. sprendime administracinėje byloje Nr. eI3-4289-816/2021 pateikti teismų išaiškinimai dėl automobilio, kaip tiesioginės darbo priemonės tinkamumo, gaunant valstybės paramą ir steigiant atitinkamas darbo vietas (buvusios savarankiško užimtumo rėmimo priemonės reikalavimas dėl tiesioginių darbo priemonių atitinka PVK reikalavimus). RAT Vilniaus rūmų 2024 m. kovo 7 d. sprendime administracinėje byloje Nr. I3-2545-484/2024 taip pat pateiktas išaiškinimas dėl tiesioginės darbo priemonės tinkamumo, pasirenkant steigti darbo vietą PVK priemonėje. Paminėtuose teismų sprendimuose išaiškinta, kodėl tam tikrais atvejais PVK paraiškų teikėjų pasirinktos darbo priemonės negali būti finansuojamos.

Tarnyba PVK paraiškų vertinimo metu niekam nieko neįrodinėja, ji vertina PVK paraiškas ir jas nagrinėja. Priešingai – PVK paraiškų teikėjai privalo įrodyti ir pagrįsti, ar planuojamos įsigyti darbo priemonės yra būtinos ir tiesiogiai susiję su steigiamoje darbo vietoje atliekamomis darbo funkcijomis. Tai, kad pareiškėjas gavęs Raštą dėl tikslinimo ir siūlymo bandė pagrįsti ir įrodyti darbo priemonių būtinumą steigiamoje darbo vietoje darbo funkcijoms atlikti ir tą taip pat bando įrodyti ir pagrįsti skunde, nereiškia, kad paaiškinimai turi būti priimti ir įvertinti, kadangi PVK priemonę reglamentuojantys teisės aktai nenumato galimybės teikti papildomus argumentus pasibaigus PVK atrankos terminui bei tuo labiau tai sudarytų išskirtines sąlygas kitų PVK paraiškų teikėjų atžvilgiu ir prieštarautų lygių galimybių ir nediskriminavimo principui. Dėl nurodytų priežasčių atmetini skunde nurodyti argumentai, kad aukščiau nurodytos darbo priemonės yra būtinos tiesioginėms darbo funkcijoms atlikti steigiant oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių montuotojo darbo vietą.

Paraiškos pateikimas savaime nereiškia, kad ji bus finansuojama. Pareiškėjo asmeninis savo Paraiškos atitikimo PVK teisės aktų reikalavimams įsivertinimas ar įsivaizdavimas kaip turi būti įvertinta, nebūtinai turi sutapti su Tarnybos vertinimais ir priimtais sprendimais. Skundžiamame Sprendime Tarnyba aiškiai ir tiksliai nurodė Paraiškos atmetimo teisinį pagrindą, faktines aplinkybes, priežastis, Sprendimo apskundimo tvarką, taigi Sprendimas atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalies nuostatas (1 t., b. l. 73–85).

Komisijos posėdyje atsakovės atstovė palaikė atsiliepimo argumentus, prašė skundą atmesti, paaiškino, kad pareiškėjas paraiškoje plečiamai neaprašė darbo proceso, kad būtų galima spręsti, kad pastoliai yra būtina tiesioginėms darbo funkcijoms darbo priemonė. Pareiškėjas yra pateikęs naują paraišką, kurioje yra įtraukti pastoliai, paraiška vertinama.

Skundas atmestinas

Byloje sprendžiamas ginčas dėl Sprendimo, kuriuo atmesta Paraiška, teisėtumo. Pareiškėjas prašo Sprendimą panaikinti bei įpareigoti Tarnybą iš naujo įvertinti Paraišką, patvirtinant įtraukimą darbo priemonės (pastoliai), reikalingos tiesioginių darbo funkcijų atlikimui.

Ginčo teisiniams santykiams taikomi Užimtumo įstatymas, Užimtumo rėmimo aprašas ir Priemonių taikymo aprašas.

Pagal Užimtumo įstatymo 44 straipsnio 3 dalį, šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodyta parama teikiama subsidijos gavėjams šio įstatymo 46 ir 47 straipsniuose nurodytais atvejais, mokant subsidiją darbo priemonėms, būtinoms tiesioginėms darbo funkcijoms steigiamoje darbo vietoje atlikti, įsigyti <...>.

Užimtumo rėmimo aprašo (akto redakcija, galiojusi nuo 2024 m. spalio 10 d. iki 2025 m. sausio 1 d.) 53 punkte nustatyta, kad asmuo, siekiantis gauti PVK, per 30 dienų nuo informacijos apie PVK paraiškų atranką paskelbimo Tarnybos interneto svetainėje dienos per Elektroninius valdžios vartus pateikia Tarnybos direktoriaus nustatytos formos PVK paraišką (53.2 papunktis). Šio aprašo

59 punkte įtvirtinta, jog Tarnyba, įvertinusi PVK paraiškas: jas atmeta, jei paraiškos teikėjas neatitinka UĮ 44 straipsnio 3 (išskyrus Aprašo 59.3 papunktyje nurodytą atvejį) ir 4 dalyse, 47 straipsnio 1 ir 2 dalyse, Aprašo 49 punkte nustatytų reikalavimų ir Aprašo 48 bei 50 punktuose nustatytų sąlygų (59.1 papunktis); elektroniniu paštu kreipiasi į paraiškos teikėją dėl trūkumų pašalinimo, jei paraiška ir jos priedai neatitinka šio aprašo reikalavimų pagal Tarnybos direktoriaus nustatytą PVK paraiškų atitikties apraše numatytiems reikalavimams vertinimo formą <...> (59.2 papunktis); elektroniniu paštu kreipiasi į paraiškos teikėją, siūlydama išbraukti darbo priemones, nebūtinai tiesioginėms darbo funkcijoms steigiamoje darbo vietoje atlikti, ir atitinkamai sumažinti finansavimo poreikį, nurodytą darbo vietos įrengimo projekto sąmatoje, jei nustato, kad kai kurios paraiškoje numatytos įsigyti darbo priemonės nebūtinai tiesioginėms darbo funkcijoms steigiamoje darbo vietoje atlikti (59.3 papunktis). Jei paraiškos teikėjas per Tarnybos nurodytą terminą nepašalina nustatytų paraiškos trūkumų ir (ar) jei nesutinka su Aprašo 59.3 papunktyje nurodytu Tarnybos siūlymu, paraiška atmetama ir toliau nenagrinėjama. Apie priimtą sprendimą atmesti paraišką ir toliau jos nenagrinėti Tarnyba per 3 darbo dienas nuo tokio sprendimo priėmimo dienos elektroninių ryšių priemonėmis informuoja paraiškos teikėją, pateikdama sprendimo kopiją (60 punktas). Iš esmės analogiškos nuostatos įtvirtintos Priemonių taikymo aprašo 201 punkte (ir jo papunkčiuose), pagal kuriuos POS paraiškas išnagrinėja ir įvertina pagal paraiškos teikėjo ir PVK paraiškų atitikties Užimtumo rėmimo apraše numatytiems reikalavimams vertinimo formą (Aprašo 41 priedas); atitiktis reikalavimams nustatoma paraiškos pateikimo dienai. Paraiška gali būti tikslinama tik vieną kartą: gavus PVK paraiškos patikslinimą ir (ar) sutikimą su pasiūlymu, Aprašo 41 priedas papildomas.

Priemonių taikymo aprašo (cituojamos teisės normos galiojo tiek Paraiškos pateikimo, tiek Sprendimo priėmimo metu) 3.7 papunktyje apibrėžta, kad darbo priemonės – būtinos tiesioginių funkcijų steigiamoje darbo vietoje atlikimui užtikrinti ir darbo procese naudojamos transporto priemonės, darbo įrenginiai (aparatai, prietaisai, įrankiai, įtaisai ar kiti reikmenys), priskirtini ilgalaikiam materialiajam turtui, taip pat licencijuota programinė įranga, kai jos licencija galioja ne trumpiau kaip 36 mėnesius nuo darbo vietos įsteigimo dienos. Atitinkamai šio aprašo 199.1 papunktyje nustatyta, kad PVK paraiškos sąmatoje nurodytos išlaidos privalo būti skirtos darbo vietai (-oms) įsteigti ar su steigiamos (-ų) darbo vietos (-ų) tiesioginių darbo funkcijų atlikimu susijusioms darbo priemonėms įsigyti. Pagal šio aprašo 41 priedo 1.1 papunktį, patikrinama, ar visos darbo priemonės, kurioms prašomos lėšos, yra būtinos ir skirtos tiesioginėms darbo funkcijoms steigiamoje darbo vietoje atlikti, įsigyti (kritinis vertinimo kriterijus); tais atvejais, kada darbo priemonės nėra būtinos ir skirtos tiesioginėms darbo funkcijoms steigiamoje darbo vietoje atlikti, taikomas Užimtumo priemonių aprašo 59.3 papunktis.

Vertinant aukščiau nurodytas teisės aktų nuostatas, darytina išvada, kad PVK gali būti teikiama tik darbo priemonėms, būtinoms tiesioginėms darbo funkcijoms steigiamoje darbo vietoje atlikti (tame tarpe, darbo procese naudojamiems darbo įrenginiams). Iš esmės dėl to tarp šalių nėra ginčo. Ginčas kyla todėl, kad pareiškėjas ir Tarnyba skirtingai vertina Paraiškoje nurodytų darbo priemonių (t. y. pastolių) būtinumą.

Paraiškoje (1 t., b. l. 98–136) nurodyta, kad planuojama vykdyti veikla: 43.22 vandentiekio, šildymo ir oro kondicionavimo sistemų įrengimas. Steigiamos darbo vietos pavadinimas: Oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių montuotojas (712701).

Oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių montuotojas (712701) įrengia, prižiūri ir remontuoja centrinius ir autonominius gamybinėms, prekybos, gyvenamosioms ir kitoms patalpoms skirtus oro kondicionierius, telekomunikacijų stočių ir kompiuterių salių kondicionavimo įrangą, buitinius gyvenamųjų patalpų, kotedžų, įstaigų kondicionierius. Pagrindinės užduotys: parenka ir įrengia centrinius ir autonominius šaldymo ir oro kondicionierius prekybos, gyvenamosioms ir kitoms patalpoms; įrengia atramines konstrukcijas ventiliacijos įrenginiams, naudodamas specialią įrangą, juos montuoja, įrengia ortakių tvirtinimo detales; paleidžia sistemą, stebi jos veikimą, reguliuoja įtaisus; prižiūri šaldymo ir oro kondicionierius; išardo neteisėtai veikiančias dalis, dar kartą patikrina komponentų išdėstymą, išbando ir nustato defekto vietą. Būdingos kompetencijos: parinkti tinkamus šaldymo ir oro kondicionavimo įrenginius; montuoti ir derinti; atlikti šaldymo ir oro kondicionavimo

įrenginių profilaktinę patikrą; surasti defektus, nustatyti neveikimo priežastis; išardyti ir pakeisti neveikiančias dalis (<https://www.profesijuklasifikatorius.lt/NLPK-712701>).

Pareiškėjas prašė skirti PVK, be kitų priemonių, ir pastoliams (bazinis, pirmas, antras aukštas) įsigyti (1 t., b. l. 123–124). Aprašydamas technologinį procesą planuojamoje steigti darbo vietoje, be kita ko, Paraiškoje nurodė: „Išorinio modulio montavimas ant sienos ar stogo: Įrankiai: Akumuliatorinis perforatorius; Atstumų nustatymui naudojame lazerinį atstumų matuoklis; Elektroninis gulsčiukas; Kopėčios liftas; Pastoliai moduliniai, susidedantys iš trijų segmentų: Bazinis pastolis (Darbinis aukštis: 3,00 m); 1 aukšto pastolis (Darbinis aukštis: 5,00 m (bazinis + 1 aukštas)); 2 aukšto pastolis (Darbinis aukštis: 7,00 m (bazinis + 1 ir 2 aukštas)); a) Pasirenkama geriausia vieta, vadovaujamosi gamintojų montavimo diagrama; b) Prie sienos statome pastolius. Aukštį pasirenkame pagal poreikį nuo 3 iki 7 metrų surenkant modulius; b) Prie sienos ar pastolių pasistatome kopėčias liftą, juo pakeliama įranga ir montuojama sistema; c) 4 vietose pritvirtiname lauko modulį ant sienos ar stogo M12 inkaravimo varžtais. Skylės betone gręžiamos akumuliatoriniu perforatoriumi, varžtai prisukami veržliarakčiais; d) Lygio nustatymas atliekamas gulsčiuku“ (1 t., b. l. 104, 107; 129–130).

POS, vertindamas Paraišką pagal Priemonių taikymo aprašo 41 priedą (b. l. 137–144), pareiškėjui išsiuntė Raštą dėl tikslinimo, kuriame paaiškino, kad Paraiškos vertinimo metu buvo nustatyti kritiniai ir nekritiniai vertinimo kriterijai. Paraiška neatitinka 5, 7, 8 punktuose, 5.4 ir 8.2 papunktyje nurodytų nekritinių vertinimo kriterijų. Be to, Paraiška neatitinka 41 priedo 1.1 papunktyje nurodyto kritinio vertinimo kriterijaus, kadangi kai kurios Paraiškoje numatytos įsigyti darbo priemonės yra perteklinės ir skirtos sąlygų gerinimui, o ne tiesioginių funkcijų atlikimui steigiamoje darbo vietoje atlikti. Pacitavo UĮ 44 straipsnio 3 dalį, Priemonių taikymo aprašo 3.7, 199.1 papunkčius bei paaiškino, kad parama verslui kurti gali būti teikiama tik darbo priemonėms, būtinoms tiesioginėms darbo funkcijoms steigiamoje darbo vietoje atlikti. Iš Paraiškos matyti, kad pareiškėjas planuoja įsigyti priemones: pastoliai bazinis aukštas, pastoliai pirmas aukštas, pastoliai antras aukštas. Aprašyme nurodo, kad: bus prie sienos pastatomi pastoliai, pasirenkamas aukštis pagal poreikį nuo 3 iki 7 metrų surenkant modulius; toliau prie sienos ar pastolių pasistatoma kopėčias liftą, juo pakeliama įranga ir montuojama sistema. Kopėčios liftas yra būtini užtikrinant pagrindines oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių montuotojo darbo funkcijas, o pastoliai nėra privalomi ir skirti ne tik tiesioginių funkcijų vykdymui, bet darbo sąlygų ir veiklos rezultatų gerinimui. Remiantis LPK ir jame patektu Oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių montuotojo (712701) galimų funkcijų atlikimu, išvardintos priemonės nėra būtinos įsigyti pagal planuojamą steigti darbo vietą. Vadovaujantis LPK, Oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių montuotojo pagrindinės funkcijos ir atliekamos užduotys: parenka ir įrengia centrinius ir autonominius šaldymo ir oro kondicionierius prekybos, gyvenamosioms ir kitoms patalpoms; įrengia atramines konstrukcijas ventiliacijos įrenginiams, naudodamas specialią įrangą, juos montuoja, įrengia ortakių tvirtinimo detales; paleidžia sistemą, stebi jos veikimą, reguliuoja įtaisus; prižiūri šaldymo ir oro kondicionierius; išardo neteisingai veikiančias dalis, dar kartą patikrina komponentų išdėstymą, išbando ir nustato defekto vietą. LPK oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių montuotojas (kodas 712701) priskiriamas oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių montuotojai pogrūpiui. Šio pogrūpio aprašyme nurodytos ir išdėstytos funkcijos ir atliekamos užduotys: surenka, montuoja ir taiso oro kondicionavimo ir šaldymo sistemas ir įrangą; nagrinėja projektus, brėžinius ir kitas technines sąlygas; surenka, montuoja ir taiso tokių komponentų, kaip oro kondicionavimo ir šaldymo sistemų kompresoriai, varikliai, kondensatoriai, garintuvai, jungikliai ir įrenginiai; vamzdynų ir įrangos sujungimas suveržiant, užkniedijant, suvirinant ar sulituojant; sistemų bandymai, gedimų nustatymas ir įprastų priežiūros ar techninės priežiūros darbų atlikimas. Įvertinusi LPK aprašymą ir pateiktus dokumentus: darbo vietos aprašymą ir technologinio proceso aprašymą, Tarnyba siūlė eliminuoti darbo priemones, kurios yra perteklinės, kurių funkcionalumas panašus. Atkreiptas dėmesys, kad vykdant minėto montuotojo pagrindines funkcijas, montavimo darbai ne visada atliekami dideliame aukštyje, todėl darbo priemonės – pastoliai, nėra būtini. Pakopinių kopėčių ir kopėčių lifto naudojimas suteikia galimybę atlikti būtinas funkcijas be papildomų konstrukcijų – pastolių naudojimo. Pastoliai galbūt pareiškėjui ir reikalingi bendraja prasme (visa apimtimi), tačiau tai nėra būtinos, tiesiogiai susijusios su Oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių montuotojo darbo vieta, darbo priemonės. Taip pat,

negalima įvertinti, ar Paraiška atitinka 1.1 papunktyje nurodytą kritinį vertinimo kriterijų, kadangi Paraiškoje numatytos įsigyti darbo priemonės, t. y. dvi identiškos deimantinio gręžimo karūnos d62. Tarnyba prašė: 1) pašalinti visus nurodytus trūkumus, patikslinant Paraišką. Atkreipė dėmesį, jog Paraiška gali būti tikslinama tik vieną kartą (Priemonių taikymo aprašo 201.2 papunktis); 2) siūlė išbraukti iš Paraiškos darbo priemones: „deimantinio gręžimo karūna d62 (1vnt.), pastoliai bazinis aukštas, pastoliai pirmas aukštas, pastoliai antras aukštas“, kurios nebūtinos tiesioginėms darbo funkcijoms steigiamoje darbo vietoje atlikti, ir atitinkamai sumažinti finansavimo poreikį, nurodytą Paraiškos sąmatoje, pakoreguojant Paraiškos (darbo vietos) sąmatą ir patikslinant subsidijos lėšų, ir nuosavų lėšų sumą bei bendrą sąmatos kainą (1 t., b. l. 39–48).

Pareiškėjas, atsakydamas nurodė, kad iš dalies nesutinka su pasiūlymais. Su punktais 1.1 - 1.5, 2 ir 3 sutinka ir gali juos pataisyti pagal reikalavimus; taip pat sutinka su pasiūlymu išbraukti deimantinio gręžimo karūną (1 vieneta). Paaiškino, kad jo atveju PVK prašoma skirti vienam asmeniui, įranga ir darbo priemonės komplektuojamos atsižvelgiant į vieno darbuotojo darbų atlikimo specifiką. Darbo priemonių pagrindinės funkcijos yra susijusios su įrangos montavimo procesais, kurios užtikrina saugų ir kokybišką numatytų darbų atlikimą. Su pasiūlymu išbraukti trijų dalių pastolius nesutinka, nes Tarnyba teigia, kad jie skirti pagerinti darbo sąlygas, tačiau be jų negalima saugiai ir tinkamai atlikti darbų, susijusių su kondicionavimo sistemų montavimu ant sienų aukščiau nei 2 metrai. Pasirinktos kopėčios-liftas nėra pritaikytos žmonėms laiptoti, t. y. didžiulė rizika nukristi nuo kopėčių. Kopėčios-liftas yra sukurtos sunkiems daiktams kelti į tam tikrą aukštį, visa informacija pateikiama specifikacijose. Vidinis ar išorinis oro kondicionieriaus blokas gali sverti iki 50 kg ar net daugiau, todėl jiems užkelti buvo planuojamos naudoti kopėčios-liftas. Pastoliai skirti saugiai atlikti montavimo darbus jau užkėlus vidinį ar išorinį bloką. Kopėčios-liftas yra skirtos atlikti darbą prie sienos, kaip prie tam tikros atramos. Dažnai pasitaiko, kad kondicionavimo sistemų vamzdiniai, tam tikro tipo kondicionieriai ar kondicionavimo sistemos turi būti montuojami lubose. Šiais atvejais nėra sienos, kaip atramos. Be atramos saugiai darbo atlikti su kopėčiomis-liftu neįmanoma. Iš paminėtų situacijų galima daryti išvadą, kad kuriamai darbo vietai tokios priemonės kaip kopėčios-liftas ir pakopiniai pastoliai yra kompleksiskai būtini. Saugiai atlikti būtinas funkcijas be pakopinių pastolių neįmanoma. Norint nepatirti traumų atliekant kondicionieriaus montavimo darbus, tai yra būtina darbo priemonė, kuri kategoriškai negali būti traktuojamas kaip perteklinė (1 t., b. l. 49, 145).

Tarnyba, negavusi Paraiškos patikslinimo ir sutikimo su siūlymu, Sprendime nurodė, kad nustatytu terminu nebuvo gautas Paraiškos patikslinimas, pareiškėjas nesutiko su siūlymu ir iš Paraiškos neišbraukė darbo priemonių. Atsižvelgiant į tai, vadovaujantis Priemonių taikymo aprašo 201.2.2 papunkčiu, Užimtumo rėmimo aprašo 60 punktu, POS priėmė sprendimą Paraišką atmesti ir jos toliau nenagrinėti (1 t., b. l. 50–55).

Kaip minėta, ginčas tarp šalių kyla tik dėl darbo priemonės (pastolių) galimybės finansuoti PVK lėšomis – dėl kitų nekritinių klaidų ir deimantinio grąžto pašalinimo iš prašomų finansuoti darbo priemonių sąrašo pareiškėjas Tarnybai nurodė, kad šiuos trūkumus galėtų pašalinti (nors patikslintos Paraiškos nepateikė). Pareiškėjo teigimu, pastoliai yra tiesioginėms funkcijoms atlikti būtina priemonė, kuri skirta dirbti montuojant aukštyje ir būtina dėl saugumo. Tuo tarpu, Tarnybos pozicija yra ta, kad vykdant montuotojo pagrindines funkcijas, montavimo darbai ne visada atliekami dideliame aukštyje, todėl pastoliai nėra būtini (kopėčių ir kopėčių lifto naudojimas suteikia galimybę atlikti būtinas funkcijas be papildomų konstrukcijų – pastolių naudojimo). Tarnybos teigimu, pastoliai galbūt ir reikalingi bendrąja prasme (visa apimtimi), tačiau tai nėra būtinos, tiesiogiai susijusios su Oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių montuotojo darbo vieta, darbo priemonės.

Komisija pažymi, jog lingvistiniu metodu aiškinant teisės normoje pateiktą sąvoką „tiesiogiai susijęs“, remiamasi Lietuvių kalbos žodyne pateiktu žodžio „tiesiogiai“ aiškinimu, kuris yra suprantamas kaip pagrindinis, esminis, svarbiausias, pamatinis, tikrasis (www.lietuviuzodynas.lt/zodynas/tiesioginis). Tokiu būdu darytina išvada, jog tiesiogiai su darbo funkcijų atlikimu susijusios darbo priemonės laikytinos pagrindinės, esminės darbo priemonės, be kurių neįmanoma atlikti oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių montuotojo užduočių. Komisijos vertinimu, pareiškėjo planuojamai vykdyti veiklai pastoliai yra būtinos ir tiesiogiai susiję su steigiamą darbo vieta darbo priemonės, kurios šiuo atveju atitinka Priemonių taikymo aprašo 3.7 papunktyje pateiktą

darbo priemonių sąvoką (būtinų tiesioginių funkcijų steigiamoje darbo vietoje atlikimui užtikrinti ir darbo procese naudojami darbo įrenginiai (aparatai, prietaisai, įrankiai, įtaisai ar kiti reikmenys). Tai, kad montavimo darbai ne visada atliekami dideliame aukštyje, negali būti pagrindu teigti, jog pastoliai nėra būtina ir skirta tiesioginių montuotojų funkcijų atlikimui. Komisijos vertinimu, Tarnyba nepagrįstai nurodė, jog pakopinių kopėčių ir kopėčių lifto naudojimas suteikia galimybę atlikti būtinas funkcijas be papildomų konstrukcijų – pastolių naudojimo. Paraiškoje, aprašydamas pastolių būtinumą, pareiškėjas nurodė, jog: „prie sienos statome pastolius. Aukštį pasirenkame pagal poreikį nuo 3 iki 7 metrų surenkant modulius; b) Prie sienos ar pastolių pasistatome kopėčias liftą, juo pakeliama įranga ir montuojama sistema; c) 4 vietose pritvirtiname lauko modulį ant sienos ar stogo M12 inkaravimo varžtais. Skylės betone gręžiamos akumuliatoriniu perforatoriumi, varžtai prisukami veržliarakčiais“. Kitaip tariant, iš šios dalies aprašymo akivaizdu, jog kopėčios liftas naudotini tik įrangos pakėlimui, tuo tarpu sistemos montavimui aukštyje yra reikalingi pastoliai. Kaip paaiškino pareiškėjas, pastoliai yra būtini, siekiant saugiai atlikti darbus aukštyje (be jų darbai aukštyje nėra galimi, nes bus pažeistos darbų saugos taisyklės). Akivaizdu, kad vienam montuoti 50 kg sveriantį įrenginį aukštyje stovint ant pakopinių kopėčių yra nesaugu ir neįmanoma. Tokiu būdu darytina išvada, jog Tarnybos Raštu dėl tikslinimo pareiškėjui nepagrįstai pasiūlyta pastolius išbraukti kaip netiesiogines ir todėl nefinansuotinas darbo priemones. Pažymėtina, kad Tarnybos atsiliepime nurodomuose teismų sprendimuose (nutartyse) pateikti išaiškinimai dėl kitokio pobūdžio darbo priemonių (pvz., automobilių) ir juose nurodyti argumentai dėl darbo priemonių finansavimo neprieštarauja Komisijos pozicijai šioje byloje.

Visgi, atsakydamas į Raštą dėl tikslinimo, per jame nustatytą terminą kitų nurodytų Paraiškos trūkumų pareiškėjas nešalino, o tik papildomai grindė pastolių būtinumą, pažymėdamas, kad galėtų Tarnybos nurodytus trūkumus pataisyti. Komisija vertina, jog toks pasirinktas susirašinėjimo su Tarnyba būdas nebuvo tinkamas. Šiuo atveju pareiškėjas, nesutikdamas su Tarnybos teiginiais, kad pastoliai nėra būtini, galėjo pastolius vėl įtraukti į Paraišką, papildomai išsamiau pagrįsdamas jų būtinumą argumentais, kuriuos nurodė 2024 m. lapkričio 26 d. rašte Tarnybai, tačiau kartu jis privalėjo pateikti pakoreguotą Paraišką ir per nustatytą terminą pašalinti kitus Rašte dėl tikslinimo nurodytus trūkumus bei įgyvendinti siūlymą dėl deimantinio grąžto. To jam nepadarė, t. y. patikslintos Paraiškos per Rašte dėl tikslinimo nustatytą terminą nepateikus, Tarnyba turėjo pagrindą ir pagrįstai, vadovaudamasi Užimtumo rėmimo aprašo 60 punktu, priėmė sprendimą Paraišką atmesti ir jos toliau nenagrinėti. Skundžiamas Sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas, todėl Komisija neturi pagrindo jį naikinti ir kartu tenkinti pareiškėjo formuluojamo išvestinio reikalavimo. Skundas atmestinas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Vytautas Kurpuvesas

Inga Morkvėnienė